

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de biri israftan diğeri tasarruf ve yoksullaşmadan oluşan iki suretli ekonomik durumun araştırılması ve çözüm için yol haritası oluşturulması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Yıldırım
HDP Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

Filiz Kerestecioğlu
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye ekonomisi, dış bağımlı ekonomik sistemi nedeniyle küresel ve bölgesel gelişmelerden yüksek bir düzeyde etkilenmektedir. 2016 ve 2017 yıllarında bölgesel ve küresel belirsizlikler arttığı için Hükümet bizatihi Başbakan’ın ifadeleriyle bu yılları “tasarruf yılları” ilan etmiştir. Binali Yıldırım, “Son söyleyeceğim şey, önce milletten bir şey isterken kendimiz ne yapıyoruz ona bakmamız lazım. Devlet olarak 2017’de muazzam bir tasarruf yılı olacak. Çok ciddi tasarruflar yapacağız” açıklamasında bulunmuştur. Cumhurbaşkanı Erdoğan ise Gelişen Sekiz Ülke toplantısında yaptığı konuşmada “Biz kendimiz rahat yaşayacağız diye insanların alın terini sömüremeyiz” ifadelerini kullanmıştır.

Bu açıklamalara rağmen 2017 yılının Nisan ayında Türkiye, Cumhurbaşkanlığı sistemi referandumuna götürülmüştür. Bir tür seçim ekonomisi uygulanmıştır. Tasarruf yılı olmasına rağmen gidilen bu referandum, ekonomiyi daha kırılgan hale getirmiştir. Hükümet, “tasarruf yılı” söyleminin tersi uygulamaları hayata geçirmiştir. İsraf had safhaya ulaşmıştır. Cumhurbaşkanlığı sarayının garajındaki 268 aracın piyasa değeri -kasko bedelleri ve ihale dosyasındaki ek donanımları da eklendiğinde- yaklaşık 54 milyon liradır. Yurttaşlarımız zamlı Motorlu Taşıtlar Vergisini nasıl ödeyeceğini düşünürken, Cumhurbaşkanlığının israf harcamaları kamuoyunda yankı uyandırmıştır. Açıktır ki, biriken vergi yükü yurttaşları düşündürürken, Cumhurbaşkanlığı ve 5 Milyar TL vergi borcu silinen üç şirketi düşündürmemektedir. Cumhurbaşkanlığına bağlı 1000 odalı Saray’ın yanı sıra şimdi de Marmaris’teki Okluk Koyu’nda Cumhurbaşkanlığı’na özel 300 kişiyi ağırlayabilecek bir sarayın inşası gündemdedir. Bunların yanı sıra Sayıştay raporunda şu harcamalar açığa çıkmıştır: 2016 yılı için “tüketime yönelik mal ve malzeme alımları” kalemi 26 milyon 489 bin 93 TL, “temizlik giderleri” 2 milyon 48 bin 921 TL, gıda amaçlı ve mutfakta kullanılan tüketim malzemeleri” ise yıl boyunca 1 milyon 216 bin 63 TL olmuştur. Bu duruma karşı ülkemizde her sekiz yurttaştan biri, yani 10 milyon insan gıda, tüketim ve temizlik ihtiyacını tam olarak karşılayamamakta, sosyal yardımlara ihtiyaç duymaktadır. Açıktır ki, itibar israf ile değil, 2017 yılının ilk dokuz ayında yaşamını yitiren 1410 emekçinin hayatını kurtarmak ve yurttaşlara insani yaşam koşulları sağlamak ile gerçekleşir.

Yukarıda da sıralanan harcamalara karşın Türkiye halkları büyük bir vergi yükünün altına sokulmakta, enflasyon ile alım gücü düşmekte, işsizlik ile yurttaşlar düzenli bir gelirden mahrum bırakılmaktadır. 2014 yılında sürekli yoksulluk oranı yüzde 15,1 iken 2015 yılında bu oran yüzde 15,8 olmuştur. Türkiye’de iki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masrafını karşılayamayanların oranı yüzde 35,8 ve beklenmedik harcamaları karşılayamayanların oranı yüzde 32,6 olmuştur. 2017 yılının ilk yarısında kamu çalışanlarına yüzde 3 zam yapılırken, aynı dönemin enflasyonu yüzde 6,15 olmuştur. Türkiye’de resmi açıklamalara göre işsizlik yüzde 10,5 olmuştur. Oysa yapılan araştırmalara göre, yüzde 11,2 oranında işsizlik söz konusudur. Türkiye’de 3 milyon 558 bin işsiz vardır. Bu sayıya İŞKUR eliyle çalıştırılan stajyer, çırak, kursiyeri yani “sahte istihdam”ı da eklediğimizde sayı 4 milyon 500 bini geçmektedir. Genç işsiz oranı yüzde 19,8’dir. Genç kadın işsizlik oranı yüzde 27,5’e yükselmiştir. Ne istihdam ne de eğitimde olan gençlerin oranı yüzde 26,7’ye yükselmiştir. Ayrıca, TÜİK’in 2017 yılı Ağustos ayı ‘Tüketici Fiyat Endeksi’ (TÜFE) verilerine göre söz konusu dönemde en yüksek fiyat artışı yüzde 16,85 ile yumurtada olmuştur. İkinci sırada yüzde 12,84 ile kayısı yer alırken,

yüzde 12,16 ile yeşil soğan, yüzde 7,55 ile limon, yüzde 6,06 ile tüp gaz, yüzde 5,87 ile süt, yüzde 3,87 ile beyaz peynir listede yer almıştır. Yani hepsi yurttaşların gündelik zaruri tüketimi olan kalemlerdir.

Bu kapsamda; Türkiye’de biri israftan diğeri tasarruf ve yoksullaşmadan oluşan iki suretli ekonomik durumun araştırılması ve çözüm için yol haritası oluşturulması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını talep ederiz.